

oboru. Ohledně pokusu o smír jde ze spisů, že oběma podnikům před ústním jednáním byla žádost za vánoční nákupní příspěvek sdělena k vyjádření, byl tedy již tím učiněn pokus o smír. Obě stěžovatelky ve vyjádření svém odepřely žádosti vyhovět a nebyl-li proto pokus o smír při jednání učiněn — nelze v tom shledati podstatné vady řízení na úkor stěžovatelů.

Stížnost namítá konečně, že stav věci nebyl přesně a důkladně vyšetřen. Nelze pochybovati o tom, že stížnostní komise vycházela ze skutkového předpokladu, že mzdy dělnictva u stěžujících si závodů nevyhovují zásadě vyslovené v § 1 cit. nař. a že — nebude-li žádaný přírůstek dělnictvu přiznán — budou mzdy ty nižší než v jiných podnicích stejného druhu (k § 1, odst. 1 prov. nař. ze dne 19. března 1917 č. 123 ř. z.).

Stěžující si firmy již v administrativním řízení tvrdily, že poměry v jejich továrnách nerovnájí se poměrům v textilních továrnách v Brně a na Moravě, které uzavřely smlouvu v Jihlavě, nýbrž poměrům sousedních továren v Čechách.

Za tohoto stavu věci bylo nutno za účasti stran vyšetřiti a zjistiti, a) které určité podniky dlužno pokládati za podniky stejného druhu jako podniky stěžovatelů, zejména byly-li to podniky uzavřevší smlouvu Jihlavskou nebo podniky, které stěžovatelé označili, b) jaké poměry pracovní a životní byly v době rozhodné 1. v podnicích si stěžujících, 2. v podnicích, které jsou stejného druhu s podniky ad 1.

Třeba lze připustiti, že stížnostní komise sama mohla míti určitou znalost poměrů těch, bylo přece její povinností, aby se stěžovateli již v řízení administrativním sdělila, z jakého skutkového zjištění co do poměrů shora uvedených vychází, a takto jim poskytnula příležitost, aby k tomuto skutkovému podkladu zaujali stanovisko a případně důkazy jej vyvrátili.

Poněvadž se tak nestalo, shledal nejvyšší správní soud řízení podstatně vadným a zrušil proto naříkané rozhodnutí dle § 6 zák. o správ. soudě.

Č. 939.

Pozemková reforma: Otázka, zda přiděl určitého pozemku do vnuceného pachtu dle § 63 zák. přiděl., odst. 4, je stejně vhodný pro obě strany zúčastněné, jest otázkou skutkovou po rozumu § 6 zák. o správ. soudě. Vadnost příslušného šetření úřadu nelze odůvodniti tím, že k němu nebyl přizván zástupce průmyslu cukrovarnického, jak to nařizuje instrukce stát. poz. úřadu. Instrukce ta nezakládá subjektivních práv pro strany.

(Nález ze dne 16. září 1921 č. 11.260.¹⁾)

Věc: Felix C., majitel velkostatku O. (adv. Dr. Jos. Kolář ze Smíchova) proti státnímu pozemkovému úřadu v Praze o přiděl pozemků do zatímního pachtu.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná

¹⁾ Stejně i v dalších nálezech, na př. nál. ze dne 5. října 1921 č. 12.332.

D ů v o d y: — — — — —

Nejvyšší správní soud založil své rozhodnutí na těchto úvahách: Předmětem stížnosti není otázka, zda vůbec má býti nějaká plocha z dvorce P. ve smyslu § 63 zák. přiděl. dána do vnučeného prozatímného pachtu, není také sporným o b j e m této plochy výměrou 6.75 korců stanovený.

Stížnost rovněž neuplatňuje, že nebyl stěžovatel napřed dle 1. odst. § 63 vyzván, aby sám plochu onu v určité lhůtě vyvolil a o výběru tom se s budoucími pachtýři dohodl, nýbrž přijímá mlčky stanovisko naříkaného rozhodnutí, které spojivši v jedno jak řízení dle odst. 1. § 63 l. c., tak řízení dle odst. 4. téhož předpisu ihned půdu, kterou do pachtu prozatímného jest dáti, samo vybírá a určuje.

Bylo tudíž i nejvyššímu správnímu soudu posuzovati přítomný spor teliko s hlediska odst. 4. cit. § 63, který přenechává pozemkovému úřadu výběr pozemku, jenž má býti dán v prozatímný nucený pacht a obmezuje naprostou volnost státního pozemkového úřadu toliko tím, že mu ukládá, aby přihlížel s l u š n ě k zájmům obou stran.

Stížnost arcíť uplatňuje, že tohoto předpisu nebylo dbáno, ježto prý naříkané rozhodnutí dbá toliko zájmu pachtýřů, nikoliv i zájmu majitelových.

Otázka však, zda přiděl jednoho či druhého pozemku jest stejně vhodným pro o b ě strany zúčastněné, není otázkou p r á v n í, nýbrž jen otázkou s k u t k o v o u. Zodpovídání jeví se tudíž jen částí zjištěné skutkové povahy, kterou dle § 6 zák. o správ. soudě musí i tento tribunál svému rozhodování za základ položit, aniž ji smí ve věci samé (in merito) přezkoumávati. Nemůže tudíž vejíti na vývody, kterými se snaží stížnost dovoditi, že úsudek žalovaného úřadu o tom, že právě jen sporný pozemek to jest, jehož přidělem se nejlépe zájmům o b o u stran vyhoví, t. j. kterým se vnučeným pachtýřům přidělí ona půda, která jim může býti k prospěchu, aniž tím vlastník utrpí nepřiměřenou újmu, jest věcně nesprávným.

Nejvyšší správní soud mohl by úsudek tento podrobiti svému přezkoumání jen po stránce f o r m á l n í, t. j. mohl by jen zkouseti, vytvořen-li byl v řízení prostém oněch podstatných vad, o nichž mluví odst. 2 cit. § 6.

Stížnost v tomto směru uplatňuje různé domnělé nesprávnosti řízení.

Pokud vytýká, že nebyli přibráni k jednání... zástupci cukrovarnického průmyslu, jest arcíť nepřípustna, ježto o tom, že průmysl cukrovarnický by musil býti přibrán a slyšen, z á k o n ničeho nepovídá. Ukládá-li přivolání toto i n s t r u k c e pozemkového úřadu, neposkytuje tím straně subjektivního nároku na to žádati, aby vždycky zástupce průmyslu cukrovarnického se jednání dle § 63 cit. zák. zúčastnil, nýbrž udílí tím úřadu toliko instrukcionelní poukaz, že mezi prameny převzvedné, sloužící k zjištění, kolik půdy lze bez závad vyslovených v druhém odstavci § 63 od zabraného statku přiděliti, patří i vyšetření poměru jeho produkce řepní k průmyslu cukrovarnickému.

Vyšetření to má objasniti toliko národohospodářskou přípustnost, pokud se týše účelnost zamýšleného přidělu, má tedy za svůj objekt i cíl jen ochranu veřejného zájmu, který nezastupuje strana soukromá, nýbrž jehož hájí úřad z povinnosti úřední. Není tedy také strana legitimována

si stěžovati do toho, že úřad tohoto zájmu ať v ohledu meritorním, ať ve směru důkazním dostatečně nedbal. — — — —

Ježto tu není tedy vad, které by bylo lze subsumovati pod druhý odst. § 6 zák. o správ. soudě — — bylo stížnost zamítnouti jako neodůvodněnou.

Č. 940.

Zabírání bytů: * Oznámí-li majitel domu dle § 2 zák. ze dne 30. října 1919 č. 592 sb. z. a n. zamýšlený pronájem, není před uplynutím 8denní lhůty tu stanovené přípustno zabrání dle § 8 cit. zák.

(Nález ze dne 16. září 1921 č. 11298¹⁾)

Věc: Jan D. v P. proti nájemnímu úřadu hlavního města Prahy pro Prahu I.—VI. o zabrání bytu.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Č. 941.

Horní právo: I. Také podniky důlní náležejí ke »stavbám a provozům všeho druhu«, jimž možno přiznati výhody dle cís. nař. ze dne 16. října 1914 č. 284 ř. z. A to nejen podniky nové, nýbrž i zařízení, jež záleží jen v rozšíření existujících děl horních. — II. Prohlášením staveb za požívací výhod dle téhož cís. nař., schválením příslušného projektu ani nálezem vyvlastňovacím nejsou dotčena subjektivní práva interestů.

(Nález ze dne 19. září 1921 č. 7782.)

Věc: Klára F. ve F. a soudruzi proti ministerstvu veřejných prací v Praze a zemské správě politické v Praze stran stavby požívací výhod.

Výrok: Stížnost se jednak odmítá jako nepřipustná, jednak se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: K žádosti »B. K.«, společnosti s ručením obmezeným v E. bylo

I. výnosem ministerstva veřejných prací z — na základě schválení ministerské rady konané dne — prohlášeno za stavbu požívací výhod po rozumu cís. nař. ze 16. října 1914 č. 284 ř. z. rozšíření dolu B. ve F. na plochu, která ve schvalovaném návrhu podniku jest zevrubněji označena a na východ přiléhá k západní hranici nynějšího povrchového dolu, na severu jest ohraničena ochrannou hrází řeky Ohře, na západě potokem zvaným L. a k jihu parcelou č. kat. —.

II. Zemská správa politická v Praze přistupujíc k dalšímu řízení ve věci podle §§ 4 a násl. svrchu citovaného cís. nař. ustanovila výměrem resp. vyhláškou ze dne — na den — komisionelní jednání k zjištění práv stran, která jsou rozšiřovacím návrhem dotčena, a k zjištění předmětu i rozsahu požadovaného vyvlastnění.

III. Komisionelní jednání na místě bylo provedeno ve dnech — podle protokolu sepsaného komisařem zemské politické správy v Praze a skon-

¹⁾ Důvodů nálezu neuvádíme, ježto nemají dnes důležitosti.